

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף סג

משנה: המשנה מביאה כלי נשק שונים שאסור לאיש לצאת בהם לרה"ר בשבת, ואם יצא חייב חטאת. לדעת רבי אליעזר מותר לצאת בהם משום שהם תכשיט לאיש, ולדעת חכמים אסור משום שהם עשויים לגנאי, שהרי לעתיד לבא לא יהיו כלי נשק, ואם הם נחשבים לתכשיט אין סיבה שהם יתבטלו לעתיד.

👁 ענין בירית וכבלים יבוארו בגמרא.

גמרא: אלה: קולפא (= מקל בעל ראש עבה).

הגמרא מבארת את מחלוקתם של רבי אליעזר וחכמים במשנה: לדעת רבי אליעזר, כלי נשק הם תכשיט, ובימות המשיח הם יתבטלו משום שכבר לא יהיה בהם צורך, שהרי "שרגא בטיהרא מאי אהני" (= נר בצהרים מה הוא מועיל?), כלומר שאמנם כלי נשק בעתיד כשלא יהיה בהם צורך הם לא יהיו תכשיט, אבל היום שיש בהם צורך הם תכשיט.

ויש אומרים שלדעת רבי אליעזר כלי הנשק לא יתבטלו לימות המשיח.

אביי מסביר את טעמו של רבי אליעזר: נאמר בתהילים "חֲגֹר-חַרְבְּךָ עַל-יָרֵךְ גִּבּוֹר הַזֶּדֶךְ וְהַדְרָךְ", משמע שכלי נשק הם נוי ותכשיט לגיבור. ואף שפסוק זה נאמר לגבי דברי תורה, מכל מקום עצם הדבר שהפסוק המשיל זאת לגבור החגור בחרב שזהו הודו והדרו מוכיח שאכן הם תכשיטים, שאם לא תאמר כן לא מובן מה הוא המשל.

נחלקו האמוראים האם הנבואות הטובות שהתנבאו הנביאים הם לימות המשיח אבל לעתיד לבא "עין לא ראתה אלקים זולתך", או שאין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכויות בלבד, ונבואות הנביאים הם לעולם הבא.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

למדנו במשנה לעיל: בירית טהורה ויוצאים בה בשבת, כבלים טמאים ולא יוצאים בהם בשבת.

👁️ מפתחות להבנת הסוגיא:

- **בירית:** צמיד שהאשה עונדת על בתי השוקיים שלא יפלו. **כבלים:** שרשרת מזהב המחברת את שתי הבריות, ומטרת השרשרת היא שהאשה לא תוכל להרחיב פסיעותיה וינשרו בתוליה.
- **בירית** אינה מקבלת טומאה - הואיל והיא אינה משמשת את האדם אלא היא 'תשמיש כלים', כלומר שהיא משמשת את הבתי שוקיים שלא יפלו. ומותר לצאת בה בשבת - כיון שהוא מלבוש, וגם אין חשש שהיא תסיר אותה, משום צניעות שלא יתגלו שוקיה.
- **כבלים** מקבלים טומאה - הואיל והם תשמיש לאדם (= שלא תרחיב פסיעותיה), ואין יוצאים בהם בשבת - שמא תשלוף אותה ותראה לחברותיה.

אריג כל שהוא: הגמרא רוצה להוכיח שאריג בשיעור 'כל שהוא' מקבל טומאה מכך שהציץ של הכהן הגדול היה בשיעור 'כל שהוא', והוא נמנה בתורה בין שאר בגדיו, משמע שהוא מקבל טומאה כשאר בגדים.

הגמרא דוחה ראייה זו שכן הציץ לא היה בגד אלא תכשיט שעשוי מטס של זהב, אלא אנו לומדים מהציץ שתכשיט 'כל שהוא' מקבל טומאה. ואריג 'כל שהוא' שהוא מקבל טומאה נלמד מהפסוק שנאמר לגבי טומאת שרץ: "וְכָל אֲשֶׁר יִפֹּל עָלָיו מִהֶם בְּמַתָּם יִטְמָא מִכָּל כְּלֵי עֵץ אִוֶּבֶד אוֹ עוֹר אוֹ שֶׁקֶ כָּל כְּלֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מְלֹאכָה בָהֶם בְּמִים יוֹבֵא וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב וְטָהַר", ומתיבת "או" אנו מרבים שאף אריג כל שהוא מקבל טומאה.

אריג ותכשיט כל שהוא טמא, כלומר גם דבר שהוא עשוי מחצי אריג וחצי תכשיט וכולו הוא שיעור 'כל שהוא', הרי הוא מקבל טומאה (ראה ביאור תוספות ד"ה אריג).

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

ודין זה אנו לומדים מהפסוק: "וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת הַזָּהָב מֵאַתָּם כָּל כְּלֵי מַעֲשֵׂה", ומתיבת "כל" אנו מרבים שאף אריג ותכשיט 'כל שהוא' מקבל טומאה.

הגמרא מקשה שהרי פסוק זה נאמר במלחמת מדין לגבי טומאת מת שהיא חמורה, ואיך נלמד משם שתכשיט ואריג 'כל שהוא' יקבל טומאה אף בשאר טומאות הקלות? הגמרא מתרצת שאנו לומדים זאת בגזירה שוה "כלי כלי" משרץ. כלומר שבפרשת מדין (= טומאת מת החמורה) נאמר "כל כְּלֵי מַעֲשֵׂה", ובפרשת טומאת שרץ נאמר "כָּל כְּלֵי אֲנָשׁ וְעֵשֶׂה מְלֹאכָה בָהֶם", מה כלי האמור לגבי שרץ מקבל טומאת שרץ אף כלי (= אריג ותכשיט כל שהוא) האמור לגבי טומאת מת מקבל טומאת שרץ.

מושגים בדף

ציץ כמין טס של זהב וכו' וכתוב עליו בב' שיטין יו"ד ה"א למעלה וקודש למ"ד למטה: בציץ היה כתוב "קודש לי-ה-ו-ה", וכיון שאסור להקדים ולכתוב את שאר האותיות למעלה מן השם, לכן היו כותבים את השם בשורה העליונה ו"קודש ל" בשורה התחתונה.

